

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי-ספר על-יסודיים

ב. בגרות לנבחנים אקסטרנים

מועד הבחינה: קיץ תשס"א, 2001

מספר השאלון: 913061

לנבחנים אקסטרנים – 145

תולדות עם ישראל (כללי)

יחידות ו'ט'

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעותיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון – (42 × 1) – 42 נקודות

פרק שני – (28 × 1) – 28 נקודות

פרק שלישי – (30 × 1) – 30 נקודות

סה"כ – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: 1. קרא את השאלות בעיון, וענה אך ורק על מה שנשאלת.

2. המלצה לחלוקת הזמן: לפרק הראשון – כ" 45 דקות

לפרק השני – כ" 35 דקות

לפרק השלישי – כ" 35 דקות

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רישום טיוטות כלשהן על דפים מחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה! רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון (42 נקודות)

בחר באחד מהנושאים 1-3.

בנושא שבחרת, ענה על שלושה מהסעיפים א-ד (לכל סעיף – 14 נקודות).
שים לב: רשום את האות של הסעיף שבחרת.

1. היישוב היהודי בימי העלייה הראשונה והעלייה השנייה

- א. הסבר שני גורמים שהניעו את אנשי העלייה הראשונה לעלות לארץ-ישראל, וציין שלוש מושבות שהוקמו בימי עלייה זו.
- ב. הצג שלושה קשיים שבפניהם עמדו אנשי העלייה הראשונה, והסבר כיצד ניסו להתמודד עם אחד מהקשיים שהצגת.
- ג. תאר את הפעולות שנעשו ביישוב היהודי בימי העלייה הראשונה ו/או השנייה, לביסוס מעמדה של השפה העברית.
- ד. בחר בשניים משלושת הגופים: "המשרד הארצישראלי", "מפלגת פועלי ציון", ארגון "השומר".
הצג את המטרות של כל אחד משני הגופים שבחרת, ותאר פעולה אחת של אחד מהם.

2. ארץ-ישראל בתקופת מלחמת-העולם הראשונה

- א. הצג שלושה צעדים שנקט השלטון העותמאני כלפי היישוב היהודי בארץ-ישראל בתקופת מלחמת-העולם הראשונה, ותאר אחת מהיוזמות שנקט היישוב היהודי כדי להקל את מצבו.
- ב. הסבר מדוע ביקשו מנהיגים ציוניים מהבריטים להקים גדודים עבריים בזמן מלחמת-העולם הראשונה.
תאר את הפעולות של אחד מהגדודים.
- ג. הסבר שלושה מניעים של בריטניה לפרסום הצהרת בלפור (נובמבר 1917).
- ד. הצג את התוכן של הצהרת בלפור, והסבר בעיה אחת שעולה מנוסח ההצהרה.

3. המאבק להקמת המדינה בשנים 1945-1947

- א. היישוב היהודי קיווה שיתרחש שינוי במדיניות בריטניה בארץ-ישראל, בתום מלחמת-העולם השנייה. הסבר מדוע.
- ב. הסבר מה הייתה מדיניות בריטניה בשאלת ארץ-ישראל כפי שהוצגה בנאומו של בוויין (נובמבר 1945).
- ג. הצג שתי מטרות שרצה היישוב היהודי להשיג באמצעות המאבק להמשך ההעפלה בשנים 1945-1947, ותאר פעולה אחת שנקט במסגרת ההעפלה.
- ד. הצג שתי פעולות צבאיות של היישוב היהודי במאבק נגד הבריטים בשנים אלה, וצ שתי דרכי תגובה שנקט השלטון הבריטי נגד המאבק הצבאי של היישוב.

פרק שני (28 נקודות)

בחר באחת מהשאלות 4-7.
בשאלה שבחרת ענה על שני הסעיפים.

4. התנועה הציונית בימי הרצל

א. מה הם עיקרי תכנית באזל, ובמה מבטאת התכנית את תפיסתו הציונית של הרצל?
(14 נקודות)

ב. בחר בשתיים מהמדינות: טורקיה, בריטניה וגרמניה, והסבר מדוע לדעת הרצל היה לכל אחת מהן אינטרס לעזור לתנועה הציונית. (14 נקודות)

5. מדיניות בריטניה בארץ-ישראל בשנים 1929-1931

א. מה היה ההסבר שנתנה ועדת שאו (1930) לפרוץ מאורעות תרפ"ט (1929), ומה היו המלצותיה?
(14 נקודות)

ב. מה היו עיקרי התוכן של "איגרת מקדונלד" (פברואר 1931), ומדוע החליטה ממשלת בריטניה לפרסם איגרת זו? (14 נקודות)

6. ארץ-ישראל בשנים 1936-1939

א. תאר שתי תגובות של בריטניה ל"מרד הערבי" בשנים 1936-1939. (10 נקודות)

ב. הצג שלוש פעולות של היישוב היהודי בשנים 1936-1939 בתחומים: התיישבות, ביטחון וכלכלה (פעולה אחת בכל תחום). (18 נקודות)

7. מלחמת העצמאות והסכמי שביתת הנשק (1948-1949)

א. הסבר שתי מטרות שהביאו מדינות ערביות לפלוש לארץ-ישראל (מאי 1948).
(12 נקודות)

ב. הצג את עיקרי הסכם שביתת הנשק שנחתם בין מדינת ישראל לבין אחת מהמדינות הערביות. (16 נקודות)

פרק שלישי (30 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 8-10.

8. מדיניות הנאצים כלפי היהודים בשנים 1933-1938
- לפניך שלושה צעדים מרכזיים שנקטו הנאצים במסגרת מדיניותם כלפי יהודי גרמניה:
- "החוק בדבר החזרת הפקידות המקצועית על כנה" (1933)
 - "חוקי נירנברג" (1935)
 - "ליל הבדולח" (1938)
- תאר שניים מצעדים אלה (תוכן החוק או עיקרי האירוע), והסבר כיצד השפיע כל אחד מהצעדים שתיארת על מצב היהודים בגרמניה בתקופה זו. (30 נקודות)

9. הלחימה היהודית
- ענה על שני הסעיפים א-ב.
- א. בגטו היה ויכוח אם לארגן מרד נגד הנאצים.
- הסבר את הטיעונים של התומכים במרד זה ואת הטיעונים של המתנגדים לו.
- (20 נקודות)
- ב. תאר את המרד באחד הגטאות. (10 נקודות)

10. היישוב היהודי בארץ-ישראל לנוכח שואת יהודי אירופה
- ענה על שני הסעיפים א-ב.
- א. הסבר שני קשיים שהגבילו את היכולת של היישוב היהודי לסייע ליהודי אירופה בתקופת מלחמת-העולם השנייה. (15 נקודות)
- ב. תאר שני ניסיונות של היישוב היהודי בארץ לסייע ליהודי אירופה בתקופה זו. (15 נקודות)

בהצלחה!